

Godkjenningsnemnda for organisert kampaktivitet som tillater knockout

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep.

0030 OSLO

c/o Advokat Niels R. Klær
Pb. 394 Sentrum
0103 Oslo
Tel. 23 00 34 00
Fax 23 00 34 01
E-post kiaer@rime.no

Oslo, 27.05.2014

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG OM OPPHEVING AV PROFFBOKSELOVEN OG TIL ENDRING AV SIKKERHETSFORSKRIFTEN TIL KNOCKOUTLOVEN

1. Innledning

Det vises til Kulturdepartementets («KUD») høringsbrev av 09.04, med høringsfrist den 28.05.2014, der det foreslås å oppheve proffbokseloven og endre knockoutforskriften.

Godkjenningsnemnda er fagansvarlig organ for behandling av søknader om godkjenning av kampaktiviteter, og skal som sådan vurdere om en kampaktivitet utøves i samsvar med sikkerhetsforskriften til knockoutloven. Utgangspunktet for knockoutloven og sikkerhetsforskriften er i hovedsak ivaretagelsen av en akseptabel sikkerhet for utøverne. Godkjenningsnemnda vil derfor ha et faglig og ikke et politisk utgangspunkt for sin høringsuttalelse.

2. Forslag 1: Opphevelse av proffbokseloven

Det vises til KUDs høringsbrev av 10.07.2013 vedrørende forslag til opphevelse av proffbokseloven, samt Godkjenningsnemndas høringsuttalelse av 16.10.2013. Det foreligger ikke kampfaglige eller medisinske årsaker som isolert sett taler i mot å oppheve proffbokseloven. Dette under forutsetning av at profesjonell boksing blir regulert av knockoutloven med sikkerhetsforskrift slik den lyder i dag. Proffboksing organiseres i dag av flere organisasjoner, og vurderingen av om disse overholder alle krav i knockoutforskriften avhenger av en konkret vurdering og gjennomgang av den enkelte organisasjons regler.

3. Forslag 2: Endring av knockoutforskriften

3.1 Forskriftens § 8 Kamplengde

Dagens forskrift medfører at maksimal tillatt kamptid er 12 minutter effektiv kamptid pr. døgn pr. utøver. Det betyr at hver kamp kan være på maksimalt 12 minutter, og hver runde

kan maksimalt være på tre minutter. Utøver kan maksimalt delta på to kamper á seks minutters kamptid pr. døgn, med minst seks timers pause mellom kampene.

Godkjenningnemnda er gitt kompetanse til å samtykke til unntak fra bestemmelsen. Forarbeidene til sikkerhetsforskriften angir ikke kriterier for å kunne gi dispensasjon fra § 8, men Godkjenningnemnda har lagt til grunn at utøvers helse er det grunnleggende hensyn som skal i varetas, og at forskjell i skaderisiko mellom forskjellige kampaktiviteter derfor er et relevant kriterium.

Godkjenningnemnda har følgende praksis fra behandlingen av søknader om dispensasjon fra sikkerhetsforskriftens § 8:

- Taekwondo
Norges Kampsportforbund/Taekwondo har fått dispensasjon fra kravet om kamptid. Dette slik at det er tillatt med inntil fire kamper á tre runder á to minutter hver dag. Det er stillet krav om minimum 60 sekunders pause mellom hver runde, og minimum én times pause mellom hver kamp. Hver kamp kan således pågå i 6 minutter, og det er tillatt med inntil 24 minutters samlet kamptid pr. døgn. Begrunnelsen for dispensasjonen er at det er relativt få støt mot hodet i Taekwondo, i det slag mot hodet med hendene ikke er tillatt. Videre har Godkjenningnemnda antatt at det er mindre risiko for hodespark når utøver er mer sliten.
- Fullkontakt karate
Norges Kampsportforbund/Fullkontakt karate har fått dispensasjon fra kravet om kamptid. Det er gitt tillatelse til å avvike inntil tre kamper á tre runder på hhv. 3+2+2 minutter pr. dag. Hver kamp kan således pågå i 7 minutter, og det er tillatt med inntil 21 minutters samlet kamptid pr. dag. Det er stillet krav om minimum 60 sekunders pause mellom hver runde, og minimum én times pause mellom hver kamp. Begrunnelsen for dispensasjonen er at vinneren av en kamp kan kåres allerede etter første runde. Dersom det ikke etter full tid av første runde er kåret en vinner, igangsettes en ny runde. Dersom det etter andre runde utpekes en vinner, avsluttes kampen. Dersom det er uavgjort etter andre runde, skal den letteste kåres som vinner dersom det er tre kilo eller mer i vektforskjell. Dersom utøverne fortsatt står likt skal det gjennomføres en siste runde på to minutter. Det er videre lagt vekt på at alle angrep på motstanders hode, ansikt og nakke med åpen eller knyttet hånd, eller med noen annen del av armen, ikke er tillatt.
- Wushu Sanshou
Norges Kampsportforbund/Wushu Sanshou søkte i 2007 om dispensasjon fra kravet om kamptid, ved at det ble søkt om å kunne arrangere kamper med 4 runder dersom kampen var uavgjort etter 3 runder, at det ble avholdt inntil 3 kamper pr. døgn, og at utøvers pause mellom kampene skulle reduseres til en time. Godkjenningnemnda samtykket ikke til dispensasjonssøknaden. Dette var begrunnet med at Wushu Sanshou aktiviteten tillater både slag og spark mot hodet, noe som kunne øke faren for hodeskade. Videre ble det lagt vekt på at Wushu Sanshou var en ny aktivitet i Norge uten tilfredsstillende skadestatistikk.
- Fullkontakt Kickboxing
Godkjenningnemnda har gitt dispensasjon fra kravet om kamptid i forbindelse med et internasjonalt stevne avholdt i 2007 gjeldende for to utøvere i herreklassen i hhv. -71 og -75 kilos klassen. Hver kamp var på tre runder á 2 minutter, samlet seks minutter. To utøvere ble da gitt dispensasjon til å gjennomføre inntil fire kamper á seks minutters

kamptid i tidsrommet 12.09 til 14.09 der det var 13 timer mellom første og andre kamp, 7 timer mellom andre og tredje kamp og minst 15 timer mellom tredje og fjerde kamp.

- Kickboksing

Norges Kickboksingforbund søkte i 2001 om dispensasjon fra kravet om maksimal tillatt kamplengde ved at det ble søkt om å kunne avholde inntil 10 kamper pr. år med 6 – 12 runder á to minutter per kamp, dvs. 12 til 24 minutters kamper. Godkjenningnemnda avsto søknaden begrunnet i den økte risikoen for skade som en så vidt lang samlet kamptid ville innebære. Forbundet påklaget avslaget til KUD, som i brev av 17.01.2005 opprettholdt Godkjenningnemndas vedtak med følgende begrunnelse:

«Departementet legger til grunn at det bare i unntakstilfeller, hvor særlige hensyn foreligger, er anledning til å dispensere fra sikkerhetsbestemmelsene. Departementet legger videre til grunn at hovedbegrunnelsen for den tidsmessige begrensningen i § 8 er risikoen for skader av helsemessig karakter.

Departementet kan ikke se at de forhold som fremgår av NKBFs anførsler vil medføre redusert risiko for skader eller for alvorlige skader, eller at NKBF for øvrig har fremlagt dokumentasjon eller opplysninger som kan begrunne en dispensasjon fra §8.»

Kamplengden for aktiviteter som står på kampaktivetslisten er i dag som følger:

- Boksing – senior herrer 9 minutter, senior kvinner 8 minutter
- Kickboksing – normalt 6 minutter, inntil 12 minutter i oppsatte kamper
- Taekwondo – maksimalt 6 minutter, dispensasjon for antallet kamper pr. dag
- Fullkontakt karate – Maksimalt 7 minutter, dispensasjon for antall kamper pr. dag.
- Wushu Sanshou – maksimalt 6 minutter.

Dagens bestemmelse om kamptid ble i sin tid fastsatt utfra en avveining av helserisikoen knyttet til deltakelse i kampaktivitet som tillater knockout. Utgangspunktet for forlengelsen var amatørboxingens regler. AIBA Olympic Boxing («AOB») organiserer hva som tidligere ble omtalt som amatørboxing. AOB har samme regel om kamptid som det norske bokseforbundet har, dvs. 9 minutters kamper for herrer og 8 minutter for kvinner.

Innvilgende dispensasjoner har til nå ikke gitt anledning til lengre varighet av en kamp enn 12 minutter, men kun til at samlet kamptid pr. døgn i enkelte tilfeller kan overstige forskriftens bestemmelse.

Departementets forslag om en økning av lengden på en kamp til 20 minutter eller 36 minutter innebærer henholdsvis en dobling og en tredobling av tillatt kamplengde i forhold til dagens praksis.

Godkjenningnemnda mener det er en klar sammenheng mellom samlet kamplengde og faren for hodeskade. Desto lenger en kamp pågår, desto dårligere vil en utøver være i stand til å forsvare seg, og desto større er sjansene for at skade kan inntreffe. Det er en rekke eksempler på at bokserer blir skadet; senest den svenske bokseren Frida Wallberg, som pådro seg hjerneblødning under en kamp i 2013. Skaden skjedde i 8 runde, dvs. 14 – 16 minutter inn i kampen.

Selv om det er lege til stede ved ringen, er det ofte ikke mulig å forutsi når en utøver blir skadet, i det et hvert slag mot hodet innebærer fare for akutt og/eller kronisk hodeskade. På

samme måte vil en helseundersøkelse før en kamp ikke bidra til å unngå at hodeskade kan inntreffe.

Godkjenningnemnda mener en utvidelse av tillatt kamplengde vil øke faren for hodeskade, og vil fraråde at sikkerhetsforskriften endres. Dette er spesielt tilfelle for boksing, der en stor del av slagene rettes mot hodet.

3.2. Forskriftens § 10 Aldersgrense

Det er tidligere foreslått å endre forskriftens bestemmelse om aldersgrense. Det vises til KUDs høringsbrev av 20.12.2011 der departementet sendte ut forslag til endring av sikkerhetsforskriftens § 10, slik at det skulle gis anledning til å gi individuell dispensasjon fra kravet om høyeste tillatte alder. Departementet besluttet da på grunnlag av innspill fra høringsinstansene ikke å endre sikkerhetsforskriften. Det vises særlig til høringsuttalelse fra Den norske legeforening av 12.03.2012, der legeforeningen avslutningsvis skrev:

Når man vet at risikoen for varige hjerneskader øker betraktelig med antall aktivitetsår, og med økende alder, vil Legeforeningen på det sterkeste fraråde at Godkjenningnemnda på grunnlag av søknad kan gi individuell dispensasjon for utøvere over 34 år.

Godkjenningnemnda kan ikke se at situasjonen er en annen i dag, og vil slutte seg til den begrunnelse som Legeforeningen gav uttrykk for i sin høringsuttalelse.

Blant profesjonelle engelske bokserer som ble undersøkt etter fylte 50 år og som hadde vært aktive som profesjonelle i mer enn 10 år, hadde halvparten med sikkerhet hjerneskade (demens og/eller gangustøhet, talevansker og parkinsonistiske plager) (ref. A.H. Roberts 1969). Selv om undersøkelsen er gammel, har den fortsatt klar relevans for spørsmålet om sammenhengen mellom karrierelengde og faren for hodeskade.

Godkjenningnemnda vil på medisinsk grunnlag fraråde å heve aldersgrensen fra 34 til 40 år.

3.3. Forskriftens § 11 Beskyttelsesutstyr.

Godkjenningnemnda har ikke adgang til å dispensere fra forskriftens § 11, men kan fastsette vilkår til beskyttelsesutstyr som må benyttes for den enkelte kampaktivitet. Dette har skjedd én gang da Godkjenningnemnda i 2008 satte krav om bruk av tannbeskytter for utøvere innen fullkontakt karate. Kampsportforbundet påklaget vedtaket til KUD, som i vedtak av 27.01.2009 opprettholdt Godkjenningnemndas vedtak. Departementet la da vekt på at formålet med knockoutloven med tilhørende forskrift var å etablere et system som sikret ivaretagelsen av utøvernes helse og sikkerhet.

KUD foreslår nå å fjerne krav om at hjelm skal være obligatorisk beskyttelsesutstyr. Begrunnelsen for dette er at AIBA har forbudt bruk av hjelm for mannlige seniorbokserer. Det er etter AIBAs regler fortsatt obligatorisk å bruke hjelm for barn, ungdom og kvinner. IOC har så langt Godkjenningnemnda kjenner til ikke tatt endelig stilling til om hjelmbudet skal gjelde under de olympiske leker.

Godkjenningnemnda er ikke kjent med noen troverdig medisinsk forskning som tilsier at det er tryggere å bokse uten hjelm. Dersom det var tilfelle, antas at kvinner også skulle bokse uten hjelm. Det er vist at hjelm reduserer slagenes trykk mot hodet (ref. Bartsch i J

Neurosurgery, 2012). Videre ble antall knockout i amatørboxing nesten halvert etter innføring av obligatorisk hjelmbruk i 1984 (ref. Bianco Br Jc Sports Med 2013). Det er også verdt å merke seg at profesjonelle bokserer så langt Godkjenningsnemnda kjenner til trener med hjelm.

Godkjenningsnemnda vil på medisinsk grunnlag fraråde å fjerne kravet om hjelm som obligatorisk sikkerhetsutstyr.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

KUD har lagt til grunn at en eventuell opphevelse av proffbokseloven og endring av sikkerhetsforskriften vil medføre noe økte kostnader for staten. Dette knyttet til økte utgifter til Godkjenningsnemnda. KUD har imidlertid ikke utredet de budsjettmessige konsekvenser av den økte risiko for medisinske skadevirkninger som forslaget i henhold til høringsbrevet kan medføre.

5. Avslutning

Godkjenningsnemnda finner grunn til å presisere at internasjonalt publisert medisinsk forskning støtter regulering av kampaktiviteter for å begrense skade på utøver. Forslagene om opphevelse av proffbokseloven og endring av knockoutforskriften er således ikke begrunnet utfra helsemessige argumenter, men utfra et politisk ønske om å tillate proffboksing. Videre at AIBA har foretatt endringer av sitt kampreglement som påvirker amatørboxing i Norge.

Godkjenningsnemnda er et forvaltningsorgan som er oppnevnt til å håndheve sikkerhetsbestemmelser gitt med hjemmel i Knockoutloven. Det vil være vanskelig for Godkjenningsnemnda å opprettholde en saklig begrunnet skjønnsutøvelse etter forskriftens § 8 om kamplengde, når unntaksregelen gir adgang til å godkjenne aktiviteter som gir utøver betydelig mindre sikkerhet mot skade enn det som er forskriftens hovedregel.

Med de foreslåtte endringer vil Knockoutloven miste mye av sin eksistensberettigelse. Det har liten mening å opprettholde et regelverk for mindre skadevoldende aktiviteter, som for eksempel karate og taekwondo, hvis man samtidig kan tillate den mest skadevoldende aktiviteten, som er profesjonell boksing. Godkjenningsnemnda mener det kan være vanskelig å overskue hvilke konsekvenser endringsforslagene over tid vil få for utviklingen av kampaktiviteter i Norge.

Godkjenningsnemnden vil fraråde å oppheve proffbokseloven, med mindre knockoutforskriften forblir uendret. Godkjenningsnemnda vil av hensyn til utøvernes helse og sikkerhet videre fraråde å endre sikkerhetsforskriftens bestemmelser om kamplengde, sikkerhetsutstyr og aldersgrense. Endringsforslagene vil individuelt medføre større risiko for hodeskade. Kombinasjonen av utøvelse uten hjelm, forlenget kamptid og økt aldersgrense, vil sammen kunne øke risikoen for hodeskader betydelig.

Med hilsen
For Godkjenningsnemnda

Niels R. Kiær
leder